

Bruxelles, den 8.12.2016
COM(2016) 792 final

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET, DET
EUROPÆISKE RÅD OG RÅDET**

**Fjerde rapport om de fremskridt, der er gjort med hensyn til opfyldelsen af erklæringen
fra EU og Tyrkiet**

Fjerde rapport om de fremskridt, der er gjort med hensyn til opfyldelsen af erklæringen fra EU og Tyrkiet

Indledning

I den periode, der er omfattet af denne fjerde rapport¹, har gennemførelsen af erklæringen fra EU og Tyrkiet² bekræftet en gennemgående tendens, hvor der løbende skabes resultater trods en række udfordringer.

Der er sket et betydeligt fald i antallet af irregulære grænsepassager siden erklæringens ikrafttræden, og dette fald er fortsat i den periode, der er omfattet af denne rapport. Der er blevet dæmmet op for antallet af dødsfald. Det gennemsnitlige antal daglige ankomster til de græske øer fra Tyrkiet ligger fortsat på omkring 81, hvilket er meget lavere end de høje tal, der sås i samme periode sidste år. Samtidig foregår tilbagesendelserne fra Grækenland til Tyrkiet i et for langsomt tempo. Som følge heraf lægges der ekstra pres på de allerede overbelastede modtagelsesfaciliteter på de græske øer, hvilket har bidraget til de seneste tilfælde af forstyrrelser af den offentlige orden. Selv om de samlede strømme til Grækenland er langt mindre end før erklæringens ikrafttræden, kræver situationen ikke blot nøje overvågning, men også, hvad der er endnu vigtigere, en yderligere indsats for at forbedre situationen på de græske øer.

Der er også sket fremskridt inden for andre områder af erklæringen. For eksempel går genbosætningen af syriske flygtninge fra Tyrkiet stadig hurtigere. EU har nu tildelt mere end 2,2 mia. EUR af de 3 mia. EUR, som er afsat til faciliteten for flygtninge i Tyrkiet, og der er nu blevet udbetalt 677 mio. EUR.

I denne fjerde rapport redegøres der for de løbende fremskridt samt for de foranstaltninger, som fortsat er nødvendige for, at opfyldelsen af erklæringen kan blive en stabil og bæredygtig søjle i EU-politikken. Det Europæiske Råd af 20. oktober³ bemærkede, at en varig stabilisering af situationen vedrørende den østlige Middelhavsrute kræver yderligere opfyldelse af erklæringen. Det Europæiske Råd opfordrede i sine konklusioner til en yderligere indsats for at fremskynde tilbagesendelser fra de græske øer til Tyrkiet, til en hurtig udpegelse af faste koordinatore i de græske hotspotområder, til at medlemsstaterne fuldt ud efterkommer indkaldelserne om ressourcer fra de relevante EU-agenturer, så de kan bistå Grækenland, og til yderligere fremskridt med hensyn til samtlige tilsagn over for alle medlemsstaterne i erklæringen, herunder for så vidt angår visumliberalisering. Denne rapport bekræfter det presserende behov for fremskridt på alle disse områder.

1. Situationen i dag

Siden den tredje rapport af 28. september 2016 er der ankommet i alt 5 687 personer til de græske øer fra Tyrkiet⁴ – hvilket svarer til gennemsnitligt omkring 81 om dagen⁵. Selv om der stadig ankommer flere om dagen end før sommeren, er antallet fortsat meget lavere end i samme periode sidste år (omkring 390 000 fra 28. september til 4. december 2015) og sammenlignet med måneden forud for erklæringen (hvor der i gennemsnit ankom mere end 1 700 om dagen). Der er registreret 63 døde og savnede personer i Det Ægæiske Hav siden ikrafttrædelsen af erklæringen fra EU og Tyrkiet. Selv om hvert eneste tab af menneskeliv er yderst beklageligt, er dette dog stadig et væsentligt fald i antallet af dødsfald, eftersom over 592 mennesker mistede livet i samme periode i 2015⁶.

¹ Efterfølger COM(2016) 231 final af 20.4.2016 ("den første rapport"), COM(2016) 349 final af 15.6.2016 ("den anden rapport"), COM(2016) 634 af 28.9.2016 ("den tredje rapport").

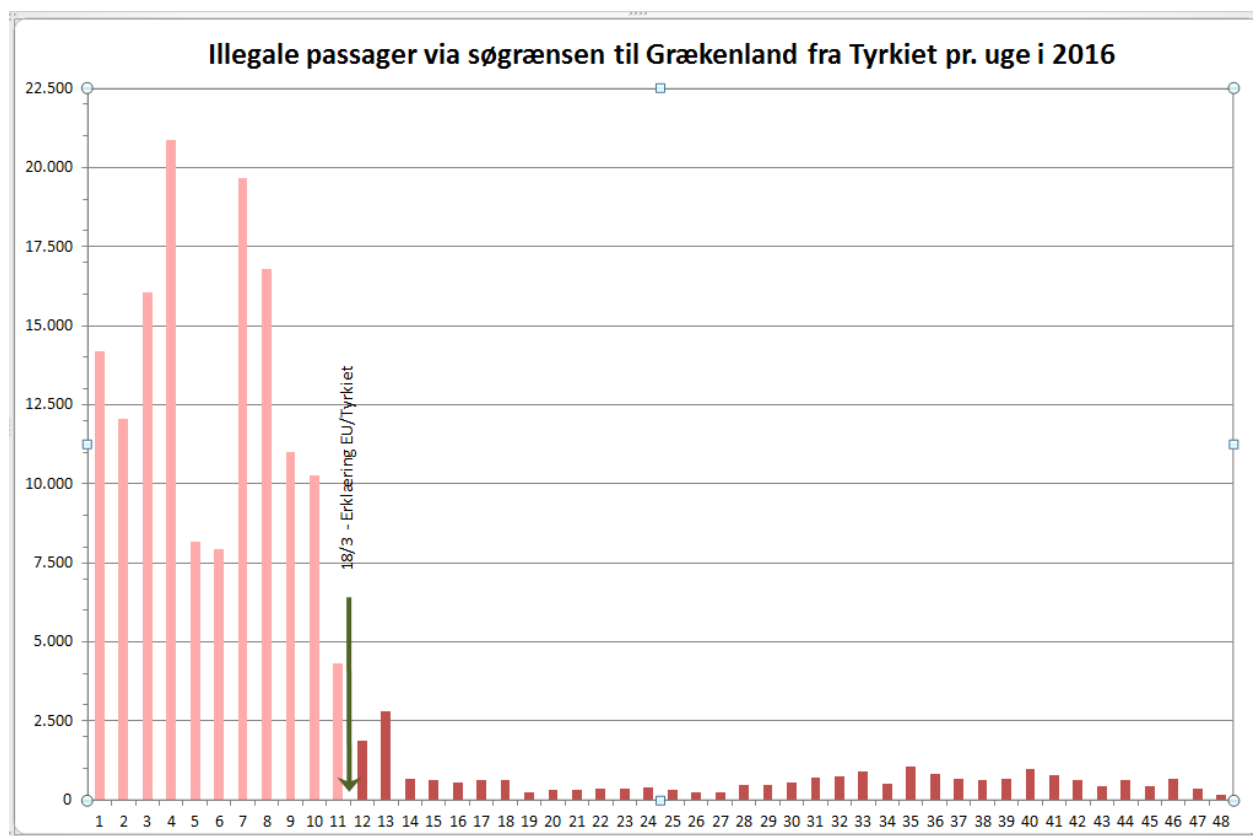
² <http://www.consilium.europa.eu/da/press/press-releases/2016/03/07-eu-turkey-meeting-statement/>

³ <http://www.consilium.europa.eu/da/press/press-releases/2016/10/21-european-council-conclusions/>

⁴ Data fra Den Europæiske Grænse- og Kystbevogtning for perioden 26. september til 4. december 2016.

⁵ Der ankom i alt 865 425 migranter i de otte måneder, der gik forud for erklæringen fra EU og Tyrkiet, og 22 838 i de første otte måneder efter erklæringen.

⁶ Data om dødsfald stammer fra Den Internationale Organisation for Migration (IOM); perioden omfatter perioden april til udgangen af november. Mens den tredje rapport kun omfattede den græske del af Det Ægæiske Hav, omfatter denne rapport hele Det Ægæiske Hav.

Styrket koordinering og samarbejde

Kommissionens EU-koordinator for opfyldelse af erklæringen fra EU og Tyrkiet⁷ sørgede fortsat for den daglige opfølgning af erklæringen fra EU og Tyrkiet med de græske og tyrkiske myndigheder, EU-agenturerne, internationale organisationer og andre medlemsstater. Der fokuseres på at fremskynde asylprocesserne, på at øge antallet af migranter, der sendes tilbage fra de græske øer til Tyrkiet, og på at indføre passende sikkerhedsforanstaltninger i hotspotområderne. For at sikre den fuldstændige opfyldelse af erklæringen og for at lette presset på de græske øer skal opfyldelsen styrkes og fremskyndes. Med henblik herpå og for så vidt angår indsatsen fra EU's side har EU-koordinatoren i samarbejde med de græske myndigheder udarbejdet en fælles handlingsplan, som offentliggøres i dag. Den er udarbejdet med henblik på at anerkende den yderligere indsats, der er behov for fra alle sider: Grækenland, medlemsstaterne, Den Europæiske Grænse- og Kystbevogtning, Det Europæiske Asylstøttekontor, Kommissionen og internationale organisationer (Den Internationale Organisation for Migration og UNHCR), med henblik på at sikre en fuldstændig opfyldelse af erklæringen fra EU og Tyrkiet, særlig for at lette presset på de græske øer. Gennem samarbejde på dette grundlag er målet navnlig at fjerne puklen af asylsager på de græske øer inden april 2017. Kommissionen har på sin side godkendt den fælles handlingsplans nøglepunkter som opført i bilag 1.

Medlemsstaternes deltagelse er absolut nødvendig for at sikre effektiviteten af den støtte, som EU-agenturerne yder til opfyldelsen af erklæringen fra EU og Tyrkiet. Det Europæiske Råd af 20. oktober understregede, at det er vigtigt fuldt ud at efterkomme EU-agenturernes og Det Europæiske Asylstøttekontors asylindsatspuljes personalekrav for til enhver tid og i et tilstrækkeligt antal at støtte medlemsstaterne i frontlinjen. For at fremme en hurtig opfølgning af Det Europæiske Råds opfordring om yderligere personale har Det Europæiske Asylstøttekontor udviklet et detaljeret pilotuddannelsesprogram for at sikre, at sagsbehandlere med begrænset national erfaring kan udstationeres for at støtte de græske myndigheder. De mangler, der blev påvist i de tidligere rapporter, er dog stadig ikke blevet håndteret fuldt ud.

⁷ EU-koordinatoren blev udpeget af Europa-Kommissionens formand (http://europa.eu/rapid/press-release_IP-16-942_en.htm) på baggrund af Det Europæiske Råds konklusioner af marts 2016 (<http://www.consilium.europa.eu/da/press/press-releases/2016/03/18-european-council-conclusions/>).

Pr. 5. december havde Det Europæiske Asylstøttekontor udsendt 93 tolke til Grækenland og 74 medlemsstatsekspertter, hvoraf 52 befinder sig i hotspotområderne, idet 39 er sagsbehandlere/interviewere. Der mangler i øjeblikket 61 sagsbehandlere. Da der er behov for yderligere udstationeringer, udsendte Det Europæiske Asylstøttekontor den 11. november en yderligere indkaldelse af 150 asylekspertter fra medlemsstaterne, herunder 100 sagsbehandlere til øerne, men i lyset af de udpegelser, der er foretaget indtil den 5. december, forventes det samlede antal udstationerede ekspertter rent faktisk at falde frem til årets udgang. Hvis ikke der hurtigt rettes op på denne mangel, vil det have en stor negativ indvirkning på den hastighed, hvormed sagerne kan håndteres, og det vil øge risikoen for en øget overbelægning på øerne.

Hvad angår grænsestøtte havde Den Europæiske Grænse- og Kystbevogtning pr. 5. december 682 medarbejdere i Grækenland, herunder i alt 54 medarbejdere, der er beskæftiget med opfyldelsen af erklæringen. Dette betyder, at der vil mangle 13 gæstemedarbejdere frem til den 14. december, hvorefter der vil mangle 57. For Europols vedkommende er antallet af gæstemedarbejdere, der skal udføre sekundær sikkerhedskontrol i hotspotområderne, steget til 24 (heraf 21 gæstemedarbejdere og tre af Europols egne ansatte). I øjeblikket er der ud over de Europol-ansatte, der er udstationeret på de fem øer med henblik på udførelse af sekundær sikkerhedskontrol, udstationeret fire ekstra medarbejdere i EU's regionale taskforce i Piræus med henblik på varetagelse af koordineringsopgaver. Udstationeringen via Europol ser ud til fortsat at være tilstrækkelig, men behovet for tilpasninger for at imødekomme den fremtidige udvikling i tilstrømningen skal overvåges nøje.

På denne baggrund, navnlig risikoen for voksende overbelastning af modtagelseskapaciteten på øerne og den dertil knyttede risiko for den offentlige orden (se nedenfor), bør medlemsstaterne straks øge deres tilsagn til Det Europæiske Asylstøttekontor. Medlemsstaterne bør også holde deres løfter om at sende det nødvendige antal medarbejdere til Den Europæiske Grænse- og Kystbevogtning og bringe dem i overensstemmelse med det krævede antal og de krævede profiler. For at sikre Den Europæiske Grænse- og Kystbevogtnings operationsdygtighed er det vigtigt, at der hele tiden er mulighed for at udstationere de gæstemedarbejdere og det tekniske udstyr, der er nødvendigt for en effektiv gennemførelse af de operationer, som Den Europæiske Grænse- og Kystbevogtning koordinerer, dvs. for at Den Europæiske Grænse- og Kystbevogtning og medlemsstaternes grænsekontrolmyndigheder kan håndtere de irregulære migrationsstrømme på den østlige Middelhavsroute.

De tyrkiske forbindelsesofficerer, der blev hjemkaldt i kølvandet på kupforsøget, blev igen udstationeret på de græske øer den 25. oktober. Den tyrkiske kystvagtpatruljerer aktivt i den østlige del af Det Ægæiske Hav og har hver uge forhindret mange afrejser fra Tyrkiet (omkring 450-500 pågribelser).

På baggrund af udstationeringen af en forbindelsesofficer fra Den Europæiske Grænse- og Kystbevogtning til NATO-flagskibet i april 2016 og underskrivelsen af standardprocedurer mellem Den Europæiske Grænse- og Kystbevogtning og NATO's søværnskommando i juli er samarbejdet i Det Ægæiske Hav blevet styrket i form af et fælles situationsbillede, tidlig varsling, overvågningsaktiviteter og operativ informationsudveksling med den græske og den tyrkiske kystvagtpatrulje. Dette samarbejde har til formål løbende at øge den allerede høje pågribelsesprocent og fremskynde informationsudvekslingen om smugling af migranter. NATO har med henblik herpå for nylig leveret udstyr til Den Europæiske Grænse- og Kystbevogtning, så den kan få adgang til dets regionale begrænsede netværk for på denne måde at styrke informationsudvekslingsplatformene mellem de to operationer.

Informationsindsats

På baggrund af det arbejde, som taskforcen vedrørende en informationsstrategi for migranter har udført, er et højt profileret mediekonsortium i gang med at udarbejde en "migrantinformationsportal" i samarbejde med Kommissionen. Den forventes at gå i luften i starten af 2017 og skal informere millioner af potentielle migranter rundt omkring i verden om de farefulde rejser og de juridiske forhindringer, de støder på, når de forsøger at komme ind i EU.

Som opfølgning til informationskampagnen, som blev tilrettelagt på alle hotspotøer i juli-august for at informere migranterne om deres rettigheder og muligheder, hjælper Kommissionen de græske myndigheder

med at oprette permanente informationsstande i alle hotspotområder. De skal bemannes af eksperter fra de græske myndigheder samt eksperter fra europæiske og internationale organisationer, så de kan fungere som pålidelige informationskilder for migranterne. Informationsstanden på Chios er allerede blevet oprettet, mens den er undervejs på Lesbos. Baggrundsdokumentation og informationsmateriale udarbejdes af Kommissionen i samarbejde med de græske myndigheder, EU-agenturerne, Den Internationale Organisation for Migration og UNHCR.

Største udfordringer og næste skridt

- I lyset af risikoen for en stadig større overbelastning af modtagelseskapaleten og den dertil knyttede risiko for den offentlige orden, skal medlemsstaterne straks stille de nødvendige eksperter til rådighed, som de forpligtede sig til på Det Europæiske Råd i oktober, så Det Europæiske Asylstøttekontor kan fremskynde behandlingen af asylansøgninger på de græske øer, om nødvendigt ved hjælp af den detaljerede uddannelse, der er udviklet af Det Europæiske Asylstøttekontor i forbindelse med udstationering af uerfarne medarbejdere.
- Medlemsstaterne skal fortsat stille eksperter til rådighed for Den Europæiske Grænse- og Kystbevogtning i overensstemmelse med det antal og de profiler, der er behov for.
- "Migrantinformationsportalen" lanceres af mediekonsortiet i starten af 2017.
- Oprettelse af informationssteder på alle hotspotøer snarest muligt med henblik på at informere migranter direkte.

2. Tilbagesendelse af alle nye irregulære migranter fra Grækenland til Tyrkiet

Ifølge erklæringen skal alle nye migranter og asylansøgere, der ankommer på irregulær vis fra Tyrkiet til de græske øer efter den 20. marts, og hvis ansøgninger afvises eller anses for grundløse, sendes tilbage. Disse foranstaltninger gennemføres i overensstemmelse med kravene i EU-retten og folkeretten samt under fuld overholdelse af nonrefoulementprincippet.

Status om tilbagesendelser

Siden den tredje rapport af 28. september 2016 og efter de tyrkiske forbindelsesofficerers tilbagevenden til øerne og genoptagelsen af tilbagesendelserne i starten af september er 170 personer, som rejste ind i Grækenland via Tyrkiet, blevet sendt tilbage til Tyrkiet inden for rammerne af erklæringen fra EU og Tyrkiet, herunder 42 syrere, hvilket bringer det samlede antal tilbagesendte migranter til Tyrkiet efter erklæringen fra EU og Tyrkiet op på 748. Andre nationaliteter omfattede pakistanere (394), afghanere (61), algeriere (68), irakere (17), bangladeshere (26), iranere (18), srilankanere (16) og marokkanere (15). De tilbagesendte personers asylansøgninger var blevet afvist (herunder i anden instans), de havde trukket deres asylansøgninger tilbage eller havde ikke søgt om asyl. I løbet af 2016 er der i alt blevet sendt 1 187 irregulære migranter tilbage til Tyrkiet fra Grækenland, heraf 95 syrere, i henhold til erklæringen fra EU og Tyrkiet eller i henhold til den bilaterale tilbagetagelsesaftale mellem Grækenland og Tyrkiet.

Alt i alt har antallet af tilbagesendelser været lavt, og også lavere end antallet af ankomster. Antallet af tilbagesendelser er steget noget i oktober, hvor de fandt sted ugentligt, men i første halvdel af november (hvor kun fire pakistanere blev sendt tilbage) blev der registreret manglende eller forsinkede svar fra de tyrkiske myndigheder på anmodninger fra de græske myndigheder om at gennemføre tilbagesendelser i henhold til erklæringen fra EU og Tyrkiet⁸. Selv om den græske asyltjeneste har fordoblet antallet af eksperter, der arbejder på øerne, og det forventes, at der vil blive ansat flere eksperter inden årets udgang, er der stadig behov for en yderligere indsats, herunder via udstationering af eksperter fra medlemsstaterne via Det Europæiske Asylstøttekontor, så behandlingen af asylansøgninger i første instans fremskyndes, mens antallet af tilbagesendelser øges og opretholdes⁹.

⁸ Ifølge det græske politi førte dette til, at en operation vedrørende den foreslåede tilbagesendelse af 69 personer, blev aflyst, mens to operationer vedrørende den foreslåede tilbagesendelse af 68 personer blev forsinket.

⁹ Denne indsats består navnlig i en bedre samordning af de administrative procedurer, praktisk samarbejde mellem den græske asyltjeneste (med ansvar for asyl) og det græske politi (med ansvar for tilbagesendelse) via en styrket informationsudveksling i løbet af hele processen og en bedre tilpasning af asyl- og tilbagesendelsesprocedurerne/tilbagetagelsesprocedurerne. Der bør navnlig tages skridt til at påbegynde tilbagesendelsesproceduren på det tidligst mulige tidspunkt.

Ikkesyriske migranter sendes tilbage til Tyrkiet med skib og overføres til et udrejsecenter i Kirklareli, hvor de informeres om deres rettigheder, herunder muligheden for at ansøge om beskyttelsesstatus i Tyrkiet. Angiveligt har 47 personer indtil videre indgivet ansøgning til de tyrkiske myndigheder. En person er blevet indrømmet flygtningestatus, mens 46 er blevet frigivet fra udrejsecenteret, mens de afventer afgørelsen af deres ansøgninger. Indtil videre er 417 personer, der ikke har ansøgt om flygtningestatus i Tyrkiet, blevet sendt tilbage til deres hjemlande. Syrere sendes tilbage fra de græske øer med fly og anbringes i flygtningelejren i Duzici. De har ret til at ansøge om midlertidig beskyttelse, og efter en hurtig forhåndsregistrering med henblik på midlertidig beskyttelse frigives de og kan frit bosætte sig, hvor de ønsker, eller blive i lejren. Indtil videre er alle tilbagesendte syrere blevet forhåndsregistreret med undtagelse af 10, som besluttede at vende frivilligt tilbage til Syrien. UNHCR og EU's delegation til Tyrkiet har for nylig besøgt udrejsecenteret i Kirklareli og flygtningelejren i Duzici.

11 102 syriske statsborgere (pr. 15. november) har indtil videre opnået arbejdstilladelse i Tyrkiet i 2016.

Siden den tredje rapport af 28. september 2016 er 869 personer fra det græske fastland og 163 personer fra øerne frivilligt vendt tilbage til deres oprindelsesland med støtte fra **programmet for støttet frivillig tilbagevenden og reintegration**. Siden den 1. januar 2016 har i alt 5 710 migranter benyttet sig af programmet fra Grækenland. Programmet er blevet tilpasset for at intensivere indsatsen. Fremover skal alle deltagere fra øerne kunne drage fuld fordel af reintegrationsbistanden. Grækenlands fuldstændige deltagelse i EU-finansierede tilbagesendelsesprogrammer (særlig netværket vedrørende det europæiske reintegrationsprogram) og dets størst mulige udnyttelse af den finansielle og tekniske støtte, som disse programmer tilbyder, vil også underbygge hele tilbagesendelsesindsatsen.

Retlige foranstaltninger

Den nyligt oprettede klagemyndighed er nu operationel og har seks permanente **klageudvalg** (og et skiftende udvalg ved de permanente udvalg). Disse udvalg træffer afgørelse om klager indgivet efter den 20. juli i henhold til de formelle og materielle procedurer (der anvendes på nationaliteter med lave anerkendelsessatser) over afgørelser truffet i første instans af den græske asyltjeneste. For at forbedre den nye klagemyndigheds effektivitet og øge antallet af afgørelser truffet i anden instans besluttede den græske regering den 25. oktober¹⁰ at oprette yderligere syv klageudvalg, hvorved det samlede antal klageudvalg når op på 13, og den agter at bringe det samlede antal klageudvalg op på 20 ved udgangen af februar 2017 for på denne måde at øge antallet af afgørelser pr. måned. Justitsministeriet og UNHCR har afsluttet udvælgelsen af medlemmer til disse syv ekstra udvalg, som forventes at være operationelle ved udgangen af december. Kommissionen yder fortsat støtte til de græske myndigheder med henblik på at fremskynde asylprocesserne i første og anden instans og forbedre asyltjenestens og klagemyndighedens produktivitet.

På de græske øer er der ud af de i alt 6 040¹¹ afgørelser i første instans vedrørende sagens formalitet og realitet blevet **klaget over** 2 014¹². Der er indtil videre blevet truffet afgørelse i anden instans i 838 ud af disse 2 014 klagesager (dvs. i 42 % af sagerne). Ud af de 407 klageafgørelser om sagens formalitet har 17 afgørelser i anden instans stadfæstet afgørelsen om afvisning i første instans, mens 390 klageafgørelser i anden instans omstødte afgørelsen om afvisning i første instans¹³. Hvad angår de 431 klageafgørelser om sagens realitet har 369 afgørelser truffet i anden instans stadfæstet afgørelsen om afvisning i første instans, mens sådanne afgørelser om afvisning blev omstødt i 62 tilfælde.

De nye klageudvalg opfylder en vigtig funktion med hensyn til at sikre, at alle har mulighed for at udøve deres lovfæstede rettigheder. Det går imidlertid langsomt med at træffe afgørelser, hvilket har direkte

¹⁰ Fælles ministeriel afgørelse 6373/2016.

¹¹ Pr. 27. november var der blevet indgivet i alt 9 304 asylansøgninger på de græske øer siden erklæringens ikrafttræden. Den græske asyltjeneste har truffet afgørelse om 6 040 af disse 9 304 ansøgninger i forbindelse med procedurerne på øerne siden den 20. marts, heraf 4 506 vedrørende sagens formalitet og 1 534 vedrørende sagens realitet.

¹² Pr. 27.11.2016.

¹³ Det samlede tal omfatter afgørelser i anden instans, der har omstødt afgørelserne om sagens formalitet i første instans samt indrømmet flygtningestatus.

konsekvenser for opfyldelsen af erklæringen. Indtil videre har klageudvalgene truffet 366 afgørelser i henhold til erklæringen fra EU og Tyrkiet – 14 om sagens formalitet og 352¹⁴ om sagens realitet. Der blev den 29. november gennemført en høring i det græske statsråd om forfatningsmæssigheden af de nye klageudvalgs sammensætning, og dets afgørelse forventes at foreligge inden årets udgang. Denne afgørelse vil have stor betydning for, om der kan konstateres fremskridt i mange andre sager.

Operationelle foranstaltninger

Stadig mere overfyldt modtagelseskapacitet i hotspotområderne og nyere hændelser, som migranter og lokalbefolkningen på øerne stod bag¹⁵, har bidraget til de allerede vanskelige arbejds- og leveforhold på øerne. Der befinder sig 16 295¹⁶ migranter på øerne, mens der kun er 7 450 pladser i de officielle modtagelsesfaciliteter og yderligere 754 pladser under UNHCR's udlejningsordning. Håndteringen af situationen i hotspotområderne kompliceres ligeledes af den tunge byrde, der lægges på de græske myndigheder på fastlandet – de græske myndigheder har oplyst, at der pr. 6. december var omkring 62 000 migranter på fastlandet og øerne tilsammen.

Grækenland har ud over at fremskynde behandlingen af asylansøgninger og tilbagesendelse af irregulære migranter til Tyrkiet truffet en række foranstaltninger med henblik på at nedbringe overbelastningen af hotspotområderne. Sårbare migranter og familier er blevet overflyttet til UNHCR's udlejningsordning eller til hoteller på øerne. Personer, der ikke kan returneres til Tyrkiet i henhold til erklæringen fra EU og Tyrkiet, sårbare grupper og uledsagede mindreårige børn overføres ligeledes til fastlandet. Pr. 1. december var i alt 2 675 sådanne personer blevet overført til fastlandet. Disse personer er blevet henvist til UNHCR's udlejningsordning eller til indkvarteringssteder på fastlandet, eller de har selv sikret sig indkvartering på fastlandet. Passende indkvartering til uledsagede mindreårige børn prioriteres højt af Kommissionen, som har afsat midler til yderligere modtagelseskapacitet og opfordret medlemsstaterne til at intensivere omfordelingen af uledsagede mindreårige børn fra Grækenland og Italien.

Der er blevet indført en hurtig procedure på Lesbos for migranter fra Maghreblandene, Pakistan og Bangladesh, hvor registrering¹⁷, interviews og meddelelse af en afgørelse finder sted inden for nogle få dage. De græske myndigheder samarbejder ligeledes med de lokale myndigheder om at oprette yderligere detentionskapacitet eller udvide de nuværende steder på øerne med henblik på at øge de lukkede udrejsecentres kapacitet. Der er et fortsat behov for at sikre tilstrækkelige vinterforberedte modtagelsesfaciliteter på øerne, og der sker en løbende opgradering af indkvarteringsfaciliteterne. Som forberedelse til vinteren har de humanitære partnere – med EU-støtte – uddelt tøj og andre fornødenheder på øerne.

Det græske politi har for at håndtere nogle sikkerhedsspørgsmål og forbedre den offentlige orden på øerne udarbejdet sikkerheds- og evakueringsplaner omfattende alle personer og organisationer i hotspotområderne. Der er blevet udarbejdet nødplaner for evakuering af EU-agenturets personale, og medlemsstaternes eksperter, der arbejder i hotspotområderne, i tilfælde af en hændelse, mens det græske politi har udstationeret flere betjente på øerne, herunder specialtrænet uropoliti, der har base i nærheden af de steder, hvor asylbehandlingen finder sted, og der er planer om at øge disse udstationeringer yderligere. Det Europæiske Asylstøttekontor har ligeledes øget sikkerhedsforanstaltningerne på asylbehandlingsstederne i hotspotområderne.

Til trods for de forbedringer, der er sket indtil videre, skal der stadig gøres mere for at håndtere situationen på øerne. Registrerings- og identifikationstjenesten bør prioritere færdiggørelsen og vedtagelsen af standardprocedurer for hotspotområderne for at forbedre processerne, idet der fuldt ud tages hensyn til erklæringen fra EU og Tyrkiet. Tidsfristen mellem udarbejdelse og indgivelse af en ansøgning bør nedbringes i overensstemmelse med artikel 6, stk. 2, i direktivet om asylprocedurer, som kræver, at en

¹⁴ De negative afgørelser truffet i første instans blev bekræftet i 350 sager, mens de blev ændret i to sager.

¹⁵ På Lesbos blev Det Europæiske Asylstøttekontors arbejdsplads f.eks. beskadiget i slutningen af oktober, hvor der blev sat ild til dets containere, mens der blev sat ild til barakker i Souda-lejren på Chios i midten af november.

¹⁶ Pr. 5.12.

¹⁷ Personer, der har udfyldt en ansøgning, skal i henhold til artikel 6, stk. 2, i direktivet om asylprocedurer have mulighed for at indgive den så hurtigt som muligt.

person, der har udfyldt en asylansøgning, skal have mulighed for at indgive den så hurtigt som muligt. De græske faste koordinatore i hotspotområderne har endnu ikke påbegyndt deres arbejde til trods for, at deres forestående udpegelse er blevet annonceret gentagne gange i løbet af de seneste seks måneder. Der er et presserende behov for dem, så de kan sikre den overordnede forvaltning af hotspotområderne, herunder ud fra et sikkerhedsmæssigt synspunkt. Der bør også udstationeres mange flere politibetjente¹⁸. Det skønnes, at en passende politistyrke, der i tilfredsstillende grad kan opretholde sikkerheden og den offentlige orden i hotspotområderne med deres nuværende konfiguration, skal være tre eller endog fire gange så stor – idet de nøjagtige behov varierer fra 0 til 0 – end det antal politibetjente, der i øjeblikket er udstationeret.

EU's finansielle bistand til Grækenland

Mens EU's finansielle støtte til Grækenland ikke blot har fokuseret på de hotspotområder, der har de mest presserende behov, har støtten til det græske fastland også en positiv indvirkning på opfyldelsen af erklæringen. Der er blevet truffet foranstaltninger til at sikre, at de 509 mio. EUR, der er tilgængelige i henhold til Grækenlands nationale programmer for perioden 2014-2020 under Asyl-, Migrations- og Integrationsfonden og Fonden for Intern Sikkerhed begynder at blive brugt snarest muligt. Overdragelsen af ansvaret for forvaltningen af de nationale programmer til ministeriet for økonomi, udvikling og turisme blev afsluttet i oktober. Det blev anset for nødvendigt at revidere begge de nationale programmer, så de er bedre tilpasset de aktuelle behov. Asyl-, Migrations- og Integrationsfondens program er for nylig blevet godkendt, mens der i øjeblikket lægges sidste hånd på programmet fra Fonden for Intern Sikkerhed, som skulle blive godkendt meget snart. Kommissionen opfordrer fortsat de græske myndigheder til at anvende de nationale programmer på en effektiv og konsekvent måde, og den arbejder tæt sammen med de græske myndigheder om at forbedre gennemførelsesmekanismerne, så de tilgængelige ressourcer kan anvendes til at opfylde presserende behov, særlig i forbindelse med modtagelse og grænsekontrol (f.eks. registrering, identifikation og fingeraftrykstagning). Ud af de 352,8 mio. EUR, der blev tildelt Grækenland i nødhjælp via de to ovennævnte fonde, er omkring 70 mio. EUR gået direkte til støtte til opfyldelse af erklæringen fra EU og Tyrkiet, enten direkte til de græske myndigheder eller via EU-agenturer og internationale organisationer¹⁹.

Derudover er 199 mio. EUR blevet stillet til rådighed under det nødhjælpsinstrument, som Rådet vedtog den 15. marts 2016. En yderligere budgettildeling på 50 mio. EUR vil være tilgængelig i december og skal lukke eksisterende huller i Grækenland i leveringen af fødevarer og indkvartering og muliggøre en hurtig reaktion på eventuelle uforudsete begivenheder. De humanitære partnere, der finansieres under nødhjælpsinstrumentet, yder en meget nødvendig indsats både på fastlandet og på øerne. Navnlig på øerne ydes hjælpen via kontant bistand med flere anvendelsesmuligheder, opførelse af yderligere uformelle modtagelsesfaciliteter og levering af sundhedspleje, fødevarer, vand, sanitet og andre grundlæggende ydelser.

Største udfordringer og næste skridt

- Behandlingen af asylansøgninger, særlig på øerne, fra indgivelse af en ansøgning til klage og den endelige afgørelse skal straks fremskyndes i overensstemmelse med EU-retten og folkeretten.
- Antallet af klageudvalg og antallet af afgørelser pr. klageudvalg skal øges, særlig på øerne.
- Tilbagesendelserne til Tyrkiet i henhold til erklæringen fra EU og Tyrkiet skal gå hurtigere.
- Sikkerhedsforanstaltningerne på øerne skal forbedres, særlig via udpegelse af faste koordinatore i hotspotområderne og via øget udstationering af græske politibetjente.
- Vintertilpasset modtagelseskapacitet på øerne skal sikres.
- Overførslen af uledsagede mindreårige børn til særlige faciliteter skal sikres.
- Den nyligt udpegede nationale myndighed med ansvar for forvaltning af de nationale programmer under Asyl-, Migrations- og Integrationsfonden og Fonden for Intern Sikkerhed skal gøres fuldt

¹⁸ 180 er blevet udstationeret på øerne med medfinansiering fra Den Europæiske Grænse- og Kystbevogtning som følger: Lesbos: 40, Chios: 40, Samos: 40, Leros: 30, Kos: 30. De er en del af de i alt 247 politibetjente, der er udstationeret på øerne.

¹⁹ Denne omfattende finansielle EU-støtte er gået til støtte til husly, indkvartering, sundhedspleje, transport og andre faciliteter i hotspotområderne og andre steder på øerne via finansiering til forsvarsministeriet og UNHCR, øget kapacitet i indenrigsministeriet og en administrativ reform af behandlingen af asylansøgningerne og levering af tjenester til tredjelandsstatsborgere, flere ansatte i de første modtagelsescentre, styrkelse af Det Europæiske Asylstøttekontors kapacitet og finansiering af et pilotprojekt vedrørende støttet frivillig tilbagevenden til Tyrkiet.

operationel for straks at muliggøre en effektiv udnyttelse af den finansiering, der stilles til rådighed under disse programmer.

3. Genbosætning fra Tyrkiet til EU i henhold til 1:1-ordningen

Status

Pr. 5. december var i alt 2 761 syrere blevet genbosat i EU og Norge fra Tyrkiet i henhold til 1:1-ordningen. Siden den tredje rapport af 28. september 2016 er 1 147 (frem til den 5. december) syrere blevet genbosat i otte medlemsstater (Belgien, Finland, Frankrig, Tyskland, Italien, Luxembourg, Nederlandene og Sverige). I alt 340 personer er blevet godkendt og afventer genbosætning. Som i den foregående indberetningsperiode har dette ført til, at genbosætningen er gået væsentlig hurtigere sammenlignet med tilbagesendelserne fra de græske øer, og dette tempo skal opretholdes.

Kommunikationen mellem medlemsstaterne og Tyrkiet om planlagte besøg i Ankara med henblik på udvælgelse og genbosætning fra Ankara er blevet bedre, hvilket har bidraget til en bedre koordinering og planlægning af genbosætningen og til en bedre udnyttelse af ressourcerne. Der er blevet etableret et mere regelmæssigt genbosætningstempo²⁰. En række medlemsstater har for nylig modtaget yderligere henvisninger af kandidater fra UNHCR, mens andre allerede har planlagt yderligere besøg og aktiviteter med henblik på udvælgelse til genbosætning i de kommende måneder.

Ud over listen over 5 700 syriske flygtninge, der er kandidater til genbosætning, som blev fremsendt den 2. september, fremsendte de tyrkiske myndigheder nye lister til UNHCR med 5 000 og 2 000 personer henholdsvis den 7. oktober og den 18. november. Den kommende liste med omkring 2 000 syrere forventes fremsendt i december, og UNHCR forventer, at de tyrkiske myndigheder kontrollerer ældre lister med omkring 4 000 syrere. Sker dette, har UNHCR tilkendegivet, at der vil være et tilstrækkeligt antal kandidater tilgængelige til genbosætning i de første måneder af 2017. UNHCR skønner imidlertid, at det burde modtage 10 000 sager fra de tyrkiske myndigheder hver måned i de første tre måneder af 2017 (kun til europæiske genbosætningsprogrammer). EU-medlemsstaterne er begyndt at meddele UNHCR deres genbosætningskvoter for det kommende år.

Operationelle foranstaltninger

EU's genbosætningsteam koordinerer og bistår fortsat medlemsstaternes operationer og udgør stadig bindeledet til IOM, UNHCR og det tyrkiske generaldirektorat for migrationsforvaltning. UNHCR har arbejdet tæt sammen med de tyrkiske myndigheder om forbedring af kvaliteten af registreringen, når listerne over kandidater udarbejdes, og det støtter de tyrkiske myndigheder i forbindelse med indførelsen af en løbende registreringsmekanisme for alle syrere under midlertidig beskyttelse, der opholder sig i landet. Projektet blev indledt i slutningen af oktober og omfattede oprindeligt 30 provinser (ud af 81) med mindre syriske befolkningsgrupper og skulle medføre øjeblikkelige resultater med hensyn til en effektiv tilgang af kandidater.

Efter en indkaldelse af tilsagn supplerer Kommissionen nu de relevante nationale programmer under Asyl-, Migrations- og Integrationsfonden med et samlet beløb på omkring 213 mio. EUR til indrejse af syriske statsborgere, der opholder sig i Tyrkiet²¹.

Største udfordringer og næste skridt

- Genbosætningen skal fortsætte i samme tempo.
- Kommissionen skal udbetale resten af sit finansielle bidrag til de relevante nationale programmer under Asyl-, Migrations- og Integrationsfonden for indrejse af syriske statsborgere, der opholder

²⁰ COM(2016) 791 final.

²¹ Dette følger i kølvandet på vedtagelsen af Rådets afgørelse (EU) 2016/1754 den 28. september, der gør det muligt for medlemsstaterne at opfylde deres forpligtelser i henhold til afgørelse (EU) 2015/1601 ved at bruge de ikketildelte 54 000 pladser til enten at omfordele ansøgere om international beskyttelse fra Italien og Grækenland eller til at give syriske statsborgere, der befinder sig i Tyrkiet, og som har et klart behov for international beskyttelse, tilladelse til at rejse ind på deres område via genbosætning eller andre former for lovlig indrejse.

4. Forebyggelse af nye sø- eller landruter for irregulær migration

Bestræbelserne på at kontrollere strømmene på den østlige Middelhavsrute har ikke resulteret i nogen større omdirigering fra Tyrkiet, selv om der er registreret mindre aktivitet i form af transport til Italien og Cypern. I indberetningsperioden ankom 18 både med i alt 1 500 migranter til Italien fra Tyrkiet, og to både ankom til Cypern med i alt 212 migranter²², alle syrere, om bord

På landjorden blev der regelmæssigt registreret irregulære grænsepassager ved Tyrkiets grænser til Bulgarien og Grækenland, selv om antallet af sådanne registreringer ser ud til at være faldet siden den tredje rapport af 28. september 2016. I øjeblikket registreres der i gennemsnit omkring 10 illegale grænseoverskridelser fra Tyrkiet via dets landegrænse til Grækenland og færre end fire fra Tyrkiet til Bulgarien²³. Kommissionen har for at støtte grænse- og migrationsforvaltningen i Bulgarien stillet 160 mio. EUR til rådighed i form af nødhjælp: 101 mio. EUR er allerede blevet tildelt, og forskuddene er blevet udbetalt, og der er for nylig blevet fremsendt ansøgninger om de resterende 59 mio. EUR til finansiering i forbindelse med nødsituationer. Den 6. oktober blev den nye Europæiske Grænse- og Kystbevogtning officielt lanceret ved Bulgariens grænse til Tyrkiet. Pr. 5. december havde Den Europæiske Grænse- og Kystbevogtning udstationeret 68 betjente langs denne grænse.

5. Frivillig ordning om indrejse af humanitære årsager

Som tidligere anført gennemføres der i Rådet i tæt samarbejde med Kommissionen, Det Europæiske Asylstøttekontor, UNHCR og IOM drøftelser om færdiggørelse af fælles standardprocedurer for den frivillige ordning om indrejse af humanitære årsager. Så snart de fælles standardprocedurer er vedtaget, skal der foretages en vurdering af, om betingelserne for at indlede gennemførelsen af ordningen er opfyldt. Ifølge erklæringen fra EU og Tyrkiet er det meningen, at ordningen skal aktiveres, når de irregulære grænsepassager fra Tyrkiet til EU er ophørt eller i det mindste i væsentlig grad og på vedvarende vis er mindsket. Iværksættelsen af ordningen vil sætte skub i opfyldelsen af erklæringen og give syrerne et sikkert og lovligt alternativ til irregulær migration til EU.

6. Visumliberalisering

Med hensyn til gennemførelsen af køreplanen for visumliberalisering er der fortsat syv benchmarks, som skal opfyldes, som det blev fremhævet i den tredje rapport af 28. september 2016:

- udstedelse af *biometriske rejsedokumenter*, der opfylder EU's standarder fuldt ud
- vedtagelse af den i køreplanen fastsatte foranstaltning til forebyggelse af *korruption*
- indgåelse af en *operationel samarbejdsaftale med Europol*
- revision af lovgivningen og praksis inden for *terrorbekæmpelse*, så de stemmer overens med europæiske standarder
- tilpasning af lovgivningen om *beskyttelse af personoplysninger* til EU's standarder
- tilbud til alle EU-medlemsstater om at indgå i et effektivt *retligt samarbejde i straffesager*
- opfyldelse af samtlige bestemmelser i *tilbagetagelsesaftalen mellem EU og Tyrkiet*.

Som tidligere anført har Kommissionen opfordret Tyrkiet til hurtigst muligt at opfylde alle udestående benchmarks i køreplanen for visumliberalisering²⁴. Kommissionen og Tyrkiet har fortsat ført en aktiv dialog

²² Der har været 324 irregulære migranter fra Tyrkiet til Cypern siden ikrafttrædelsen af erklæringen fra EU og Tyrkiet.

²³ Sammenlignet med omkring henholdsvis 14 og 13 i samme periode i 2015.

²⁴ Navnlig i forbindelse med møder på højt plan, bl.a. den 30. juni med næstformand Frans Timmermans, den 1. september med kommissær Dimitris Avramopoulos, den 9. september som led i den politiske dialog på højt plan mellem EU og Tyrkiet, som Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik og næstformand Federica Mogherini og kommissær Johannes Hahn forestod, den 30. november og den 6. december med første næstformand Timmermans og kommissær Avramopoulos.

for at finde løsninger, herunder de lovgivnings- og proceduremæssige ændringer, som er nødvendige for at opfylde de udestående benchmarks.

Hvad angår benchmarket om biometriske rejsedokumenter begyndte Tyrkiet den 1. november at udstede andengenerationspas, som er forsynet med både et billede af indehaveren og dennes fingeraftryk. Passene, der anvender krypteringssystemet EAC (Extended Access Control) i overensstemmelse med de nuværende ICAO-standarder og EU's standarder fra 2014, vil blive udstedt midlertidigt, indtil man begynder at udstede tredjegenerationspas, der er fuldt i overensstemmelse med EU's standarder og benchmarket vedrørende køreplanen for visumliberalisering. Tredjegenerationspassene medfinansieres af EU og forventes at komme i omløb ved udgangen af første kvartal 2017.

Kommissionen har gentagne gange anmodet Tyrkiet om fortsat at gennemføre de bilaterale tilbagetagelsesaftaler med Grækenland, Bulgarien og Rumænien. I september indgik de tyrkiske myndigheder en bilateral aftale med Bulgarien om en praktisk ordning for tilbagetagelse af tredjelandstatsborgere fra Bulgarien. I forbindelse med denne ordning har Bulgarien anmodet om tilbagetagelse af 543 personer, hvoraf Tyrkiet indtil videre har accepteret 19. Hvad angår tilbagetagelsen af tyrkiske statsborgere besvarede Tyrkiet i perioden januar til oktober 2016 148 ud af 301 modtagne anmodninger om tilbagetagelse positivt, og 117 tyrkiske statsborgere blev tilbagetaget i henhold til tilbagetagelsesaftalen mellem EU og Tyrkiet. Med hensyn til det praktiske samarbejde findes der fortsat problemer i tilknytning til f.eks. overholdelse af de frister, der er fastsat i aftalen²⁵.

Samtidig drøfter medlovgiverne fortsat Kommissionens forslag²⁶ om at styrke den eksisterende suspensionsmekanisme, som fastsætter de forhold, der fører til en eventuel suspension af den visumfrie rejse for borgere fra alle de lande, som har opnået visumliberalisering.

7. Faciliteten for flygtninge i Tyrkiet

Kommissionen har siden den tredje rapport af 28. september 2016 fortsat sine bestræbelser på at imødekomme flygtningenes og de tyrkiske værtssamfunds mest kritiske behov. Det samlede beløb, der er blevet tildelt inden for rammerne af faciliteten til humanitær og ikkehumanitær bistand, nåede op på 2,2 mia. EUR for perioden 2016-2017. Dette udgør en stor andel af det samlede beløb på 3 mia. EUR. Af de midler, der er blevet tildelt, er der indgået kontrakter for 1,3 mia. EUR. Heraf er der blevet udbetalt 677 mio. EUR²⁷. Disse midler har fortsat en direkte indvirkning i praksis og gør det mindre sandsynligt, at de personer, der modtager disse midler, vil rejse videre til EU.

Humanitær bistand

Kommissionen har fortsat gennemførelsen af sin humanitære strategi under faciliteten²⁸, og der er til dato blevet afsat 595 mio. EUR. Heraf er der blevet indgået kontrakt om 512 mio. EUR via 26 humanitære projekter med 19 partnere, der omfatter opfyldelse af grundlæggende behov, beskyttelse, uddannelse, sundhed, mad og husly. Af disse 512 mio. EUR er der for indenværende blevet udbetalt 407 mio. EUR.

Kommissionen lancerede sin humanitære strategis flagskib – det sociale krisesikkerhedsnet – i Tyrkiet den 26. september i samarbejde med de tyrkiske myndigheder og de partnerorganisationer, der gennemfører ordningen, og registreringen af de berørte personer begyndte den 28. november. Det er EU's største humanitære program til dato med et budget på 348 mio. EUR²⁹, og det har til formål at overføre månedlige

²⁵ Ifølge data om tilbagetagelse af tyrkiske statsborgere fremsendt af medlemsstaterne.

²⁶ COM(2016) 279 final af 4.5.2016.

²⁷ Det er som led i aktiviteterne til fremme af facilitetens synlighed muligt via et interaktivt kort at se, hvor de forskellige projekter gennemføres, samt hvilke resultater der forventes: http://ec.europa.eu/enlargement/news_corner/migration/index_en.htm

²⁸ Den humanitære bistand under faciliteten ydes fortsat i overensstemmelse med EU's regler om humanitær bistand og principperne i den europæiske konsensus om humanitær bistand.

²⁹ Indgået med Verdensfødevareprogrammet og dets gennemførelsespartner Tyrkisk Røde Halvmåne, der arbejder tæt sammen med social- og familieministeriet og AFAD (katastrofe- og krisehåndteringsenheden), som rapporterer direkte til premierministeren og koordinerer Tyrkiets svar på flygtningekrisen.

kontantoverførsler til elektroniske debetkort til de mest sårbare flygtninge med henblik på at hjælpe dem med at dække deres grundlæggende behov for mad, husly eller uddannelse. De første kontantudbetalinger forventes at finde sted i slutningen af december 2016, og det er målet, at det sociale krisesikkerhedsnet gradvist skal omfatte en million af de mest sårbare flygtninge ved udgangen af første halvår af 2017.

For så vidt angår beskyttelse er en detaljeret reaktionsplan ved at blive færdiggjort. Der gennemføres allerede en lang række beskyttelsesforanstaltninger, herunder et projekt til 9 mio. EUR, der blev indgået i juli 2016, og som gennemføres af FN's befolkningsfond (UNFPA). Projektet vil udvide FN's befolkningsfonds interventioner, der tidligere blev finansieret af Kommissionen, ved at støtte 20 sikre områder for kvinder og piger, levering af reproduktiv sundhedspleje og interventioner i tilknytning til kønsbaseret vold. Projektet har ligeledes til formål at fremme adgangen til sundhedsvæsenet for sårbare kvinder og piger blandt flygtningene.

Ikkehumanitær bistand

De ressourcer, der mobiliseres under facilitetens ikkehumanitære streng (omkring 1,6 mio. EUR), er næsten blevet tildelt. Der er nu indgået kontrakt om 790 mio. EUR, mens der er blevet udbetalt 270 mio. EUR.

Under den særlige foranstaltning om uddannelse, sundhed, lokal infrastruktur og socioøkonomisk støtte til flygtninge i Tyrkiet fra juli 2016, blev to store direkte tildelinger med en varighed på to år underskrevet i september. Den første kontrakt – på 300 mio. EUR – der blev indgået med Tyrkiets undervisningsministerium, giver næsten en halv million syriske børn adgang til formel undervisning og omfatter 15 000 undervisere og 2 000 andre ansatte under ministeriet. Den anden kontrakt – ligeledes på 300 mio. EUR – der er indgået med sundhedsministeriet, giver omkring to millioner flygtninge adgang til primær sundhedspleje via oprettelsen af over 500 sundhedsfaciliteter og rehabiliterende psykiatriske tilbud til op mod en million flygtninge i Tyrkiet. Derudover vil der blive formidlet information om familieplanlægning og forebyggelse af smitsomme sygdomme, ligesom der vil blive rekrutteret og uddannet sundhedsfagligt personale og gennemført opsøgende aktiviteter.

Derudover blev der den 28. november indgået en kontrakt på 50 mio. EUR med henblik på opførelse og indretning af 15 nye skoler i provinser med en høj koncentration af syriske flygtninge. Der vil blive opført standardskoler med 24 klasselokaler i hver, herunder personalerum og ti specialrum til handicappede og traumatiserede børn. Opførelsen og indretningen af disse skoler vil komme 11 000 syriske børn til gode. Det vil også styrke undervisningsministeriets gennemførelses- og forvaltningskapacitet³⁰.

Der vil i løbet af de kommende få måneder blive indgået aftaler med internationale finansielle institutioner om yderligere projekter, der skal bidrage til etableringen af uddannelsesinfrastruktur samt oprettelse af hospitaler og forsyningsanlæg.

Det er planen, at der inden årets udgang vil blive underskrevet to kontrakter under EU's regionale trustfond som reaktion på den syriske krise. Det første projekt til 33 mio. EUR vil øge adgangen til inkluderende sundhedstjenester af høj kvalitet for syriske flygtninge og værtssamfundene og har deltagelse af Dansk Røde Kors og Tyrkisk Røde Halvmåne. Det andet projekt til 5 mio. EUR vil blive gennemført af Spark, en nederlandsk NGO, og har til formål at øge deltagelse i og lige adgang til videregående og højere uddannelse for sårbare unge syrere, som har måttet opgive deres studier. Yderligere bottom-up-projekter under EU's regionale trustfond som reaktion på den syriske krise er under udarbejdelse.

Facilitetens resultatramme³¹ vil blive færdiggjort til det kommende møde i styringsudvalget i januar 2017. Som en del af facilitetens overvågnings- og evalueringssystem skal resultatrammen vise facilitetens output

³⁰ Dette projekt supplerer et tilsvarende projekt – til 70 mio. EUR – om opførelse og indretning af 26 nye skoler, som dog ikke er omfattet af faciliteten.

³¹ Resultatrammen skal være et fleksibelt dokument, der tillader en løbende gennemgang af interventionernes relevans og resultater. Formålet med facilitetens overvågnings- og evalueringssystem er derfor tredobbelt: Resultatrammen skal på en og samme tid være en ansvarlighedsmekanisme, et værktøj til overvågning af resultaterne og et værktøj til informationshåndtering.

og resultater og bekræfte resultaternes indvirkning. Der er også ved at blive lagt sidste hånd på en kommunikationsstrategi for faciliteten.

Største udfordringer og næste skridt

- Det skal sikres, at der hurtigt indgås aftale om alle de planlagte foranstaltninger, og at de gennemføres effektivt og korrekt i samarbejde med de tyrkiske myndigheder.
- Der vil i de kommende måneder blive underskrevet yderligere humanitære projekter inden for sundhed og uddannelse og indgået kontrakter med internationale finansielle institutioner og via EU's regionale trustfond oprettet som reaktion på den syriske krise.
- Den humanitære gennemførelsesplan for Tyrkiet 2017 skal udarbejdes.
- Facilitetens resultatramme skal færdiggøres, og overvågnings- og evalueringssystemet skal gøres operationelt.
- Facilitetens kommunikationsstrategi skal færdiggøres.
- Næste møde i styringsudvalget er planlagt til den 12. januar 2017.

8. Opgradering af toldunionen

På topmødet mellem EU og Tyrkiet i november 2015 blev der indgået forpligtelser om opgradering af toldunionen. På baggrund af den eksisterende toldunions succes og den første økonomiske dialog på højt plan mellem EU og Tyrkiet i april 2016 og i forlængelse af en offentlig høring og en ekstern undersøgelse har Kommissionen gennemført en konsekvensanalyse af indledningen af forhandlinger med Tyrkiet om modernisering af toldunionen og udvidelse af de bilaterale præferencehandelsforbindelser til at omfatte tjenesteydelser, offentlige indkøb og landbrug. Denne konsekvensanalyse fremhæver de positive økonomiske og sociale fordele ved en udvidet toldunion for såvel EU som Tyrkiet. I forlængelse af Kommissionens forberedende arbejde skal der forelægges udkast til forhandlingsdirektiver for Rådet.

9. Tiltrædelsesprocessen

Inden for rammerne af tiltrædelsesforhandlingerne er 16 kapitler indtil videre blevet åbnet, og et af disse blev foreløbigt lukket.

Det forberedende arbejde fortsættes på nøgleområder som retsvæsen og grundlæggende rettigheder og retfærdighed, frihed og sikkerhed (kapitel 23 og 24). Kommissionen er i færd med at opdatere dokumenterne for at tage højde for den seneste udvikling. Disse kapitler omfatter en række kritiske spørgsmål, herunder grundlæggende rettigheder som f.eks. ytringsfrihed, retsvæsenet, bekæmpelse af korruption, migration og asyl, visumregler, grænseforvaltning, politisamarbejde samt bekæmpelse af organiseret kriminalitet og terrorisme. EU forventer, at Tyrkiet overholder de højeste standarder vedrørende demokrati, retsstatsprincippet og respekt for de grundlæggende frihedsrettigheder, herunder ytringsfriheden.

Allerede sidste forår blev der fremlagt forberedende dokumenter for Rådet, idet der blev taget forbehold for medlemsstaternes holdninger i overensstemmelse med de gældende regler, om energi (kapitel 15), uddannelse og kultur (kapitel 26) og udenrigs-, sikkerheds- og forsvarspolitik (kapitel 31).

Kommissionen rapporterede om den generelle situation i Tyrkiet i sin rapport af 9. november 2016³².

10. Humanitære forhold i Syrien

Den humanitære situation i Syrien giver fortsat anledning til stor bekymring, særlig i den østlige del af Aleppo, hvor mellem 250 000 og 300 000 mennesker har været afskåret fra hjælp siden juli, hvor sundhedssystemet er tæt på at kollapse, og hvor fødevarerforsyningerne hurtigt er ved at slippe op, mens priserne på de få resterende varer er skyhøje. Opfyldelsen af de humanitære behov i det østlige Aleppo og andre steder i det nordlige Syrien på en effektiv og rettidig måde afhænger i høj grad af samarbejdet mellem EU og Tyrkiet, herunder fremme af adgangen via alle tænkelige ruter ikke mindst via levering af grænseoverskridende bistand fra nabolande som f.eks. Tyrkiet og Jordan.

³² SWD(2016) 366 final.

I 2016 blev der afsat yderligere 140 mio. EUR til partnerorganisationers grænseoverskridende livreddende aktiviteter fra Tyrkiet i belejrede og svært tilgængelige områder i det nordlige Syrien³³. I lyset af den vanskelige situation i det østlige Aleppo har EU den 2. oktober lanceret et humanitært initiativ, som skal støtte medicinske evakueringer fra det østlige Aleppo og levering af mad og medicin til det østlige Aleppo, når adgangen og sikkerheden er genetableret. Kommissionen har tildelt 25 mio. EUR til de humanitære partnere under dette initiativ. Finansieringen er imidlertid også beregnet til andre pludselige katastrofer, der måtte opstå i hele Syrien, og gør det muligt for partnerne hurtigt at mobilisere allerede opførte lagre med henblik på levering af bistand i nyligt tilgængeliggjorte områder eller reagere på pludselige befolkningsfordrivelser, f.eks. ved hjælp af nødhjælpskonvojer.

I lyset af den stigende vold og de voksende humanitære behov opfordrer EU uophørligt alle parter til at leve op til deres forpligtelser i henhold til den internationale humanitære folkeret og til at give beskyttelse af civile højeste prioritet.

11. Konklusion

Trods svære omstændigheder er opfyldelsen af erklæringen fra EU og Tyrkiet blevet stadig mere rodfæstet siden den tredje rapport af 28. september 2016. Tendensen med langt færre forsøg på at krydse Det Ægæiske Hav samt det stærkt faldende antal dødsfald på havet siden erklæringen fra EU og Tyrkiet har endnu en gang bekræftet den grundlæggende strategi bag EU's og Tyrkiets beslutning om at vedtage erklæringen.

Der er også gjort fremskridt på andre områder, navnlig når det gælder den hurtige indgåelse af kontrakter under faciliteten for flygtninge i Tyrkiet og gennemførelsen af projekter til støtte for flygtningene på stedet samt genbosætningen af syriske flygtninge fra Tyrkiet.

EU og medlemsstaterne har videreført deres bestræbelser på at styrke den græske forvaltnings migrationshåndtering og asylbehandlingskapacitet, men der forestår fortsat et stort arbejde med at rette op på de vigtigste mangler, der blev påvist i den foregående rapport. Som anført i den første rapport er der ikke tid til at hvile på laurbærrerne, især fordi et af de mest udfordrende aspekter – den daglige forvaltning af tilbagesendelsen i overensstemmelse med EU-retten og folkeretten – stadig ikke kan anses for at være gennemført fuldt ud. En vellykket opfyldelse afhænger hovedsageligt af den politiske vilje fra alle sider til at træffe de nødvendige foranstaltninger. Forholdene på de græske øer forringes, fordi tilbagesendelserne foregår for langsomt og i et lavere tempo end ankomsterne. Dette kræver en hurtig fælles indsats fra de græske myndigheder, EU-agenturerne og medlemsstaterne for at fremskynde opfyldelsen af de relevante dele af erklæringen fra EU og Tyrkiet og for at opnå praktiske resultater på øerne. Det er vigtigt, at der med det samme stilles ressourcer til rådighed for at sikre en effektiv behandling af asylansøgninger på de græske øer, idet medlemsstaterne fuldt ud besvarer indkaldelserne fra Det Europæiske Asylstøttekontor og indkaldelserne fra de græske myndigheder, så der kan træffes hurtige afgørelser i asylsager, og tilbagesendelsestempoet kan øges.

Tyrkiet skal træffe de nødvendige foranstaltninger for hurtigst muligt at opfylde de sidste visumliberaliseringsbenchmarks, så EU kan ophæve visumpligten for tyrkiske borgere.

Kommissionen vil fortsat sikre, at arbejdet skrider frem, og vil i starten af marts 2017 fremlægge den femte statusrapport.

³³ Inden for sektorer som sundhed, beskyttelse, uddannelse og akut nødhjælp, med fokus på de mest udsatte områder.